

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/8/2017
Identifikačné číslo spisu:	9517100022
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9517100022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci proti obžalovanému Ing. F. F. a spol. pre prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 20. marca 2018 v Bratislave o odvolaniach obžalovaných Ing. F. F. a F. A. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 15. júna 2017, sp. zn. BB - 3T/4/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaných Ing. F. F. a F. A. sa z a m i e t a j ú .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“ alebo „prvostupňový súd“) z 15. júna 2017, sp. zn. BB-3T/4/2017 boli obžalovaní Ing. F. F. a F. A. uznaní za vinných z prečinu volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

Ing. F. F. ako kandidát na funkciu starostu obce U. X. pred voľbami a aj počas volieb do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali dňa 15. novembra 2014 v obci U. X., okres J. po vzájomnej dohode s F. A. a V. A., ich prostredníctvom sľuboval a minimálne dva dni pred voľbami, ale aj deň volieb, odovzdal najmenej šiestim osobám rómskeho pôvodu a to D. A., P. A., F. U., M. A., D. A., P. K. ako úplatok pol litrovú fľašu alkoholu - vodka, čokolády a kávu za to, aby vo voľbách do orgánov samosprávy obcí dali svoj hlas kandidátovi na funkciu starostu obce U. X. Ing. F. F..

Za to bol obžalovaný Ing. F. F. odsúdený podľa § 336a ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil peňažný trest v sume 300,- (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd stanovil obžalovanému pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému Ing. F. F. uložil trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie s rozhodovacou právomocou v orgánoch verejnej a štátnej moci na dobu 5 (päť) rokov.

Obžalovaný F. A. bol odsúdený podľa § 336a ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil peňažný trest v sume 160,- (jedenstošesťdesiat) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd stanovil obžalovanému F. A. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja obžalovaní. Obžalovaný Ing. F. F. podal odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Vladimíra Stanka. Podané odvolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok je nezákonný, neodôvodnený a týmto rozsudkom i konaním, ktorí mu predchádzalo, došlo k porušeniu základného práva obvineného na spravodlivý proces a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), čl. 50, čl. 17 ods. 2, čl. 31 ústavy, čl. 6 ods. 2, čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, § 2 ods. 1, § 2 ods. 4, § 2 ods. 12, § 163 ods. 3 § 168 ods. 1, § 278 ods. 1 a § 264 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Podľa obžalovaného bola v predmetnej veci postupom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) vo vzťahu k jeho osobe porušená zásada prezumpcie neviny, upravená v čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 2 Dohovoru v spojení s § 2 ods. 4 Tr. por., a to z toho dôvodu, že prokurátorka úradu špeciálnej prokuratúry (ďalej len „prokurátorka“) v obžalobe zo dňa 8. februára 2017, podanej na obžalovaných Ing. F. F. a F. A. v predmetnej trestnej veci, po označení obžalovaných, popise skutku a právne vety uviedla: „čím spáchali prečin volebnej korupcie podľa § 336 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.“, čím už vopred dala najavo vinu oboch obžalovaných. Tento svoj názor odôvodnil poukazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva napr. vo veci Khuzhin a ďalší proti Rusku (č. 13470/02 z 23. októbra 2008) a Borovský proti Slovenskej republike (č. 24528/02 z 2. júna 2009) a doplnil, že prezumpcia neviny je porušená vtedy, ak sa vo verejných vyhláseniach orgánov verejnej moci alebo v súdnych rozhodnutiach, ktoré nie sú rozhodnutiami o vine, označovala podozrivá alebo obvinená osoba za vinnú, ak tejto osobe ešte nebola preukázaná vina zákonným spôsobom. Takéto vyhlásenia a súdne rozhodnutia by nemali vzbudzovať dojem, že táto osoba je vinná. Tým by nemali byť dotknuté úkony v rámci trestného stíhania, ktorých cieľom je preukázať vinu podozrivej alebo obvinenej osoby, ako napríklad obžaloba, a nemali by byť ani dotknuté súdne rozhodnutia, v dôsledku ktorých sa stane vykonateľným podmienenečný trest, a to pod podmienkou, že je dodržané právo na obhajobu. Nemali by tým byť dotknuté ani predbežné rozhodnutia procesnej povahy, ktoré prijímajú justičné alebo iné príslušné orgány a ktoré sú založené na podozrení

alebo usvedčujúcich dôkazoch, ako sú napríklad rozhodnutia o vyšetrovacej väzbe, pod podmienkou, že takéto rozhodnutia neoznačujú podozrivú ani obvinenú osobu za vinnú. Pred prijatím predbežného rozhodnutia procesnej povahy môže mať príslušný orgán najprv povinnosť overiť, či existujú dostatočné usvedčujúce dôkazné prvky v neprospech podozrivej alebo obvinenej osoby na odôvodnenie príslušného rozhodnutia a rozhodnutie by mohlo obsahovať odkaz na tieto prvky.

V ďalšej časti svojho odvolania poukázal obžalovaný Ing. F. F. na skutočnosť, že samotné znenie skutku, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, neobsahuje miesto, čas ani spôsob spáchania skutku (koľko kávy, pálenky mal odovzdať a menovite ktorým svedkom odovzdal aké množstvo kávy a alkoholu), prípadne uvedenie iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom. Z tohto dôvodu došlo podľa obžalovaného k porušeniu § 163 ods. 3 Tr. por.

Rozpor s čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru v spojení s § 278 ods. 1 Tr. por., spočívajúci v nezachovaní totožnosti skutku v predmetnej trestnej veci, vidí obžalovaný v tom, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku uviedol, že podľa výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní iba čiastočne upravil skutok uvedený v obžalobnom návrhu tak, že k odovzdaniu úplatku - pálenky, kávy, čokolády došlo aj počas volieb. Takéto „doplnenie skutku“ je podľa obžalovaného prekvapivé a vo vzťahu k doplnenému skutku nemal možnosť navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy na svoju obhajobu. Právo obvineného vedieť, z akého skutku a z akého trestného činu je obvinený je podľa obžalovaného jedným z čiastkových práv obvineného na obhajobu a možno ho vyvodiť z § 34, § 206, § 234 a § 278 Tr. por. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. októbra 2011, sp. zn. 1 Tdo V 6/2001 (pozn.: obžalovaný mal zrejme na mysli uznesenie sp. zn. 1 Tdo V 19/2011, v ktorom sa nachádza ním citovaná časť, keďže rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 6/2001 neexistuje) a uznesenie najvyššieho súdu z 29. júna 2011, sp. zn. 6 Tdo 28/2011.

Pokiaľ ide o výpoveď obžalovaného F. A., k tejto obžalovaný Ing. F. F. uviedol, že medzi jeho výpoveďou v prípravnom konaní a výpoveďou na hlavnom pojednávaní sa vyskytli podstatné rozpory, na ktoré mal prvostupňový súd upozorniť a zistiť ich príčinu, čo však neurobil. Výpoveď F. A. na hlavnom pojednávaní jednoznačne svedčí v prospech obžalovaného Ing. F. F., pričom možno konštatovať, že prvostupňový súd nemal v danej veci akýkoľvek dôkaz, ktorý by preukazoval jeho konštatovanie o vzájomnej dohode medzi obžalovanými, uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Na základe uvedeného došlo podľa obžalovaného k porušeniu § 258 ods. 4 Tr. por. a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

V ďalšej časti svojho odvolania poukázal obžalovaný Ing. F. F. na prečítanie výpovede svedka JUDr. D. F. na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., pričom v tejto súvislosti uviedol, že z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru vyplýva právo obvineného, resp. obhajoby po vznesení obvinenia zúčastniť sa výsluchu svedka aspoň jedenkrát v priebehu konania. Použitie takéhoto dôkazu ako podkladu pre rozhodnutie však bráni hodnotenie súdu tohto dôkazu ako dôkazu, ktorý vyznieva v neprospech obžalovaného. Keďže v predmetnej trestnej veci prečítanie zápisnice o výpovedi svedka nenavrhol obhajca, ani obžalovaný Ing. F., pričom výpoveď tohto svedka vyznieva v neprospech obžalovaného, nemožno tento dôkaz použiť na rozhodnutie v neprospech obžalovaného a ak tak prvostupňový súd postupoval, konal podľa obžalovaného v rozpore s § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru.

Obžalovaný Ing. F. F. alej namietol zákonnosť fotografií predložených svedkom Q. A. na hlavnom pojednávaní, ktoré súd oboznámil ako listinné dôkazy podľa § 269 Tr. por., pretože svedok Q. A. nemal súhlas na ich vyhotovovanie od obžalovaného; z tohto dôvodu bol podľa obžalovaného postup prvostupňového súdu pri použití uvedeného dôkazu v rozpore s § 119 ods. 2 Tr. por.

Porušenie § 2 ods. 12 Tr. por. spolu s § 168 ods. 1 Tr. por. a čl. 6 ods. 1 Dohovoru vidí obžalovaný Ing. F. F. v odôvodnení napadnutého rozsudku, konkrétne v časti týkajúcej sa hodnotenia výpovedí svedkov, v zmysle ktorej: „Čo sa týka inej skupiny svedkov vypočutej na hlavnom pojednávaní, ide o svedkov, ktorí v zásade priznali prijatie materiálnej výhody za odovzdanie hlasu vo voľbách konkrétnej

osobe a zásadne zmenili svoje výpovede oproti prípravnému konaniu, preto by bolo skôr prekvapením, keby tieto osoby vypovedali na hlavnom pojednávaní zhodne s výpoveďou v prípravnom konaní. Nemožno prehliadnuť výraznú a preukázanú zisťnosť, vypočítavosť a tým veľkú ovplyvniteľnosť tejto časti svedkov a to kedykoľvek a v prospech kohokoľvek. Práve z týchto dôvodov sú zmenené výpovede týchto svedkov na hlavnom pojednávaní nevierohodné, pričom zmena vo výpovediach nebola logicky a tým presvedčivo zdôvodnená.“ Obžalovaný Ing. F. F. pritom poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 25. novembra 2010, sp. zn. 5 To 20/2010, v zmysle ktorého „dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcym spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Táto požiadavka vyplýva z § 168 ods. 1 Tr. por., ktorý upravuje požiadavky na odôvodnenie rozsudku, pričom z odôvodnenia musí byť okrem iného tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobným tvrdením obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posúdil ním zistené skutočnosti podľa príslušných ustanovení trestného zákona v otázke viny a trestu. Niet sporu o tom, že procesné predpisy ponechávajú hodnotenie vykonaných dôkazov na voľnú úvahu prvostupňového súdu, avšak voľná úvaha nesmie byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle. Vykonané dôkazy prvostupňový súd nesmie hodnotiť jednostranne, napríklad v neprospech obžalovaného.“ Podľa obžalovaného súd v danej veci nevzal do úvahy mentálnu úroveň svedkov, ich výsluchy vyhodnotil jednostranne s odôvodnením, že ide o zisťné a vypočítavé osoby, ktoré môžu vypovedať v prospech kohokoľvek a kedykoľvek a z tohto dôvodu zmena ich výpovedí na hlavnom pojednávaní prvostupňový súd neprekvapila a z tohto dôvodu im neuveril. V tejto súvislosti obžalovaný Ing. F. F. uviedol, že v prípade akýchkoľvek pochybností o vine je súd povinný rozhodnúť v prospech obvinenej osoby, a to aj vtedy, ak posudzuje otázku, či by daná osoba mala byť oslobodená.

Obžalovaný vo svojom odvolaní poukázal aj na porušenie čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru v spojení s § 264 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ktoré vidí v tom, že v predmetnej trestnej veci boli prečítané výpovede svedkov z prípravného konania na návrh prokurátora, pričom neboli splnené podmienky na použitie týchto výpovedí ako podkladu pre rozhodnutie, nakoľko nesvedčili v prospech obžalovaného. V tejto súvislosti opätovne zdôraznil, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru sa prečítaná výpoveď svedka nepoužije ako podklad na rozhodnutie, ak by na tomto dôkaze bolo výlučne alebo v rozhodujúcej miere založené uznanie viny (bez neho by k uznaniu viny nedošlo); to platí osobitne vo vzťahu k vplyvu na sprísnenie kvalifikácie, teda vo vzťahu k okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby a vo vzťahu k inej okolnosti v neprospech obvineného.

Obžalovaný sa taktiež domnieva, že bolo porušené jeho právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu, upravené v čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru, a to dôvodu, že prvostupňový súd podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať na hlavnom pojednávaní doposiaľ nevykonané dôkazy, ktoré boli navrhnuté tak zo strany prokurátorky v podanej obžalobe, ako aj zo strany obžalovaného Ing. F. F. (v písomne podanom odpore zo 6. marca 2017, v písomnom podaní jeho obhajcu z 11. apríla 2017, ako aj na hlavnom pojednávaní dňa 22. mája 2017).

V predmetnej trestnej veci bola podľa obžalovaného jeho vina založená na nezákonných postupoch prokurátora, ako aj Špecializovaného trestného súdu, čím došlo k porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení s § 2 ods. 1 Tr. por.

V závere svojho odvolania obžalovaný Ing. F. F. poukázal na protiústavnú úpravu § 336a Tr. zák. z dôvodu, že v tomto ustanovení abscentuje definícia úplatku, pričom definícia obsiahnutá v § 131 ods. 3 Tr. zák. je sporná, keďže neobsahuje presnú hodnotu plnenia, pričom ak by bolo toto terminologické vymedzenie poňaté vo všeobecnosti, plnením bez právneho nároku by bol aj inštitút darovacej zmluvy. Trestný čin volebnej korupcie preto môže byť podľa obžalovaného nástrojom ostrého politického boja a zneužívaný samotnými politickými stranami na odstránenie konkurujúcej strany, pričom má za to, že sa predmetom takéhoto boja stal pri snahe o jeho odstránenie z funkcie starostu. Znenie § 336a Tr. zák. odporuje samotnej podstate volebnej kampane a jej ústavných limitov vychádzajúcich z čl. 30 a 31 ústavy, ktorej súčasťou sú prisľuby politikov budúceho plnenia určitej majetkovej alebo nemajetkovej

povahy, či už vo forme prísľubu rôznych dotácií alebo zvýšenia sociálnych dávok. Poukázal pritom na nález ústavného súdu z 25. februára 2015, sp. zn. PL. ÚS 33/2014, v ktorom ústavný súd okrem iného uviedol, „že rôznorodé predvolebné sľuby či verejné prísľuby kandidátov, resp. kandidujúcich subjektov, vrátane sľubov s majetkovým obsahom tvoria pri priamej komunikácii kandidátov na volené funkcie (resp. ich zástupcov) s voličmi štandardnú súčasť volebnej kampane. Predvolebné sľuby a verejne deklarované prísľuby kandidátov na volené funkcie s majetkovým obsahom ale ústavný súd nemôže považovať automaticky za neprípustné formy volebnej agitácie, či dokonca prejavy volebnej korupcie o to viac, že kvalifikácia tohto typu konania patrí do sféry pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní, resp. všeobecných súdov. Za týchto okolností je dôležité, aby ústavný súd posudzoval obdobné námietky sťažovateľov pri rozhodovaní o volebných sťažnostiach s primeranou mierou zdržanlivosti, a to o to viac, že izolovaný verejný prísľub spravidla sám osebe nie je spôsobilý bezprostredne a priamo ovplyvniť rozhodovanie voličov. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej už viackrát pri posudzovaní námietok sťažovateľov smerujúcich proti porušovaniu pravidiel volebnej kampane zdôraznil, že nemožno podceňovať voliča. Len intenzívnejší tlak na voliča prostredníctvom neférových praktík by totiž podľa názoru ústavného súdu mohol byť spôsobilý ovplyvniť tvorbu jeho slobodnej vôle a zakladať tak volebnú vadu, ktorej dôsledkom by mohlo byť aj zrušenie výsledku volieb (m. m. PL. ÚS 78/2011). Z uvedeného je podľa obžalovaného zrejmé, že predvolebné sľuby kandidujúcich subjektov, vrátane sľubov s majetkovým obsahom nie sú podľa ústavného súdu protiprávne.

Z tohto dôvodu potom v predmetnej trestnej veci nemohlo dôjsť k naplneniu pojmových znakov prečinu volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a preto je podľa obžalovaného napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v rozpore s čl. 31 ústavy.

Na základe uvedeného obžalovaný namietol nestrannosť a nezávislosť Úradu Špeciálnej prokuratúry a navrhol jej vylúčenie z dôvodu porušenia zásady prezumpcie neviny. Obžalovaný tiež namietol nestrannosť a nezávislosť Špecializovaného trestného súdu s poukazom na nález ústavného súdu z 20. mája 2009, sp. zn. PL. ÚS 17/08, a dodatkom, že súd sa musí aj javiť ako nezávislý. Nakoniec obžalovaný navrhol, aby najvyšší súd zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo dňa 15. júna 2017, sp. zn. BB-3T 4/2017 a ďalším konaním poveril miestne príslušný všeobecný súd.

Svoje odvolanie doplnil obžalovaný Ing. F. F. vlastným písomným podaním, doručeným najvyššiemu súdu dňa 13. marca 2018, v ktorom spochybnil dôveryhodnosť výpovedí svedkov Q. A. a V. A., uviedol, že obsah ich výpovedí je odrazom ich spôsobu života, sociálnej, mentálnej úrovne, postavenia v spoločnosti a prejavov ich správania. Svedkovia akúkoľvek informáciu prekrúcajú a používajú ako klamstvo voči jeho osobe. Je o nich tiež známe, že sa dopúšťajú protispoločenského konania (trestných činov, drobných krádeží, priestupkov), čoho dôkazom sú desiatky vyšetrovaní či priestupkových konaní. Obžalovaný tiež uviedol, že výpoveďami svedkov v tomto konaní bolo preukázané, že čokolády, kávy a alkohol pred voľbami rozdával na podporu svojej kampane svedok Q. A. spoločne s obžalovaným F. A., pričom verejne podporoval JUDr. D. F., nie obžalovaného Ing. F. F.. Výpovede Q. A. a V. A. obsahujú podľa obžalovaného množstvo klamstiev, výmyslov, chýb a nesúládov, ktoré preukazujú, že ich výpovede sú približne 11 mesiacov po uskutočnení volieb vymyslené, pripravené, že ich nemajú z vlastných hláv a pred vyšetrovateľom ich iba prečítali. Za ich výpoveďami podľa obžalovaného stoja nebohý JUDr. D. F. a JUDr. V. H., ktorí im pomohli „dotvoriť“ výpovede. Motívom konania svedka neb. JUDr. D. F. bola podľa obžalovaného jeho požiadavka, aby mu obžalovaný vrátil peniaze za tovar, ktorý svedok nakúpil a odovzdal obžalovanému F. A. a svedkovi Q. A., verejné poníženie svedka obžalovaným Ing. F. F., ich ďalšie vzájomné spory, ako aj výsledok vo voľbách (svedok JUDr. D. F. skončil na poslednom mieste). Motívom konania svedka JUDr. V. H. vo vzťahu k osobe obžalovaného je dlhoročný spor svedka s otcom obžalovaného, bratrancovi obžalovaného počas vzájomného sporu priložil k hlave služobnú zbraň, počas kampane pred komunálnymi voľbami v roku 2014 si svedok JUDr. V. H. sám rozdával víno z vlastnej vinice a motívom jeho konania bol tiež spoločenský status svedka v obci vnímaný občanmi (posledné miesto vo voľbách na poslanca obecného zastupiteľstva), tvorený aj ďalšími „kauzami“.

V písomnom doplnení odvolania obžalovaný navrhol doplniť dokazovanie vykonaním dôkazov preukazujúcich nedôveryhodnosť výpovedí svedkov Q. A. a V. A., ako aj motív, ktorý ich k takémuto konaniu viedol, konkrétne prečítanie zápisníc zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 26. februára 2015, 25. mája 2015, 31. júla 2015, 28. októbra 2015 a 30. júna 2016, prečítanie výpisov z uznesení obecného zastupiteľstva zo dňa 27. júna 2013 a 26. augusta 2013, Dohody o podmienkach vykonávania aktívnej činnosti so Q. A. zo dňa 1. júna 2015, oznámenia o neúčasti uchádzača na vykonávaní aktívnych prác z 2. septembra 2015, záznamu zo šetrenia oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Rožňava zo dňa 27. októbra 2014 spolu s výpisom z evidencie sociálnych šetrení v rodine riadne zaevidovaných systémoch úradu. Ďalej obžalovaný Ing. F. F. navrhol vykonanie ním navrhovaného dokazovania v zmysle písomného návrhu z 11. apríla 2017, konkrétne výsluchy navrhovaných svedkov, ako aj doloženie vyšetrovacieho spisu z výsluchov zo dňa 14. novembra 2014, nahrávky a prepisy telefonických hovorov preukazujúce, že v danom čase nemohol byť na mieste, ktoré označili svedkovia Q. a V. A., ako aj rozhovory preukazujúce jeho úprimný záujem o transparentnosť pred a počas volieb a podrobné rozpisy hovorov získané od mobilných operátorov, preukazujúce uskutočnenie vyššie uvedených hovorov. Obžalovaný tiež navrhol výsluch doposiaľ nenavrhnutého svedka D. Q. (ktorý podľa neho videl zakúpený tovar, mal priamu vedomosť o spôsobe jeho nakladania, t.j. kto ho odovzdal, kedy a kto s ním po odovzdaní manipuloval), článok z novín SME z 11. júla 2017 (preukazujúci jednu z viacerých verzií skutku podľa popisu svedka Q. A.), živnostenský list K. F., rozhodnutie o pozastavení podnikania K. F. z 30. septembra 2013 a ukončení podnikania z 23. septembra 2016 z dôvodu nástupu na predčasný starobný dôchodok (čo podľa obžalovaného vylučuje užívanie živnosti na podnikanie či iný účel, o čom svedkovia nemohli vedieť), potvrdenia veľkoobchodných subjektov, v ktorých ako jediných v Košickom kraji je možné nakúpiť tovar v rozsahu a čase, ako uvádzajú svedkovia Q. A. a V. A.. Obžalovaný ďalej uviedol, že je ochotný v spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní zabezpečiť na vlastné náklady všetky daňové doklady (pokladničné bloky či faktúry za tovar z uvedeného času a dátumu, kedy mal byť tovar nám zakúpený, v okruhu napr. 100 km od obchodných spoločností, ktoré by takýto druh tovaru v takomto množstve mohli mať v danom čase na sklade. Obžalovaný ďalej navrhol doplniť dokazovanie prečítaním potvrdenia obchodného domu Billa v Rožňave o ukončení zberu nálepiek, petičných hárkov zo zhromaždenia obyvateľov obce (ktoré preukazujú, že občanom obce je jasné, či sa v obci kupovali hlasy a v koho prospech) a rozhodnutia Okresného úradu Rožňava zo dňa 1. februára 2018, sp. zn. OU-RV-OVVS-2018/000349.

Obžalovaný F. A. podal dňa 22. augusta 2017 blanketové odvolanie voči výroku o vine a výroku o treste, ktoré bližšie nezdôvodnil.

Prokurátor sa do dňa konania verejného zasadnutia k podaným odvolaniam nevyjadril.

Verejné zasadnutie bolo vykonané za prítomnosti prokurátora a obžalovaného Ing. F. F.. Obžalovaný F. A. bol o termíne verejného zasadnutia upovedomený, avšak bez ospravedlnenia sa nedostavil, preto bolo verejné zasadnutie vykonané v jeho neprítomnosti.

Na verejnom zasadnutí dňa 20. marca 2018 prokurátor uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za zákonné a správne a z tohto dôvodu navrhuje odvolania oboch obžalovaných podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť. Rovnako navrhol zamietnuť i návrh obžalovaného F. na doplnenie dokazovania.

Obžalovaný Ing. F. F. zotrval na dôvodoch svojho písomného odvolania a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a ďalším vedením konania poveriť iný miestne príslušný súd.

Najvyšší súd ako súd odvolací po zistení, že neprichádza do úvahy zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani zrušenie napadnutého rozhodnutia z dôvodov uvedených v § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť odvolaniami napadnutých výrokov rozsudku (teda všetkých jeho výrokov), ako aj správnosť postupu, ktoré im predchádzalo, berúc do úvahy aj chyby, nevytýkané v odvolaní, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371

ods. 1 Tr. por. Po splnení prieskumnej povinnosti v uvedenom rozsahu najvyšší súd dospel k názoru, že podané odvolania obžalovaných nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o skutkový stav, odvolací súd uvádza, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, pri ktorom prvostupňový súd postupoval v zmysle ustanovení Trestného poriadku, pričom v konaní nezistil také chyby, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, tak ako je uvedený v napadnutom rozsudku a zistenie, že skutok spáchali obžalovaní. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd vyvodil správne skutkové závery, pričom sa podrobne zaoberal dôkazmi, tak jednotlivo ako aj v súhrne a svoje závery riadne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, v intenciách ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd na verejnom zasadnutí podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrhy na doplnenie dokazovania, predložené obžalovaným Ing. F. F., pretože navrhované dôkazy sa týkali okolností nepodstatných pre rozhodnutie; navrhované dôkazy uvedené pod bodmi 1 - 5 (zápisnice zo zasadnutia obecného zasadnutia z rokov 2015 a 2016), 8, 9 (listiny týkajúce sa aktívnej činnosti svedka Q. A. z roku 2015) a 20 - 21 (petičné hárky a rozhodnutie Okresného úradu Rožňava z 1. februára 2018) sa navyše ani netýkali obdobia spáchania skutku (ku ktorému došlo pred voľbami do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali 15. novembra 2014), išlo o dôkazy z obdobia nasledujúceho po spáchaní skutku, takže v žiadnom prípade nemohli prispieť k objasneniu skutkového stavu. Vo vzťahu k obžalovaným namietanému nepreukázaniu nakupovania vecí, ktoré mali tvoriť predmet úplatku, je potrebné uviesť, že v skutkovej vete napadnutého rozsudku sa mu nekladie za vinu to, že tieto veci obžalovaný Ing. F. F. osobne nakúpil, ale za vinu sa mu kladie to, že pred voľbami a počas volieb do orgánov samosprávy obcí po vzájomnej dohode s F. A. a V. A. ich prostredníctvom sľuboval a minimálne dva dni pred voľbami, ako aj v deň volieb, odovzdal najmenej šiestim osobám úplatok za to, aby mu vo voľbách dali svoj hlas. Z tohto dôvodu je obžalovaným navrhované doplnenie dokazovania v tomto smere bezpredmetné.

Vo vzťahu k jednotlivým odvolacím námietkam obžalovaného Ing. F. F., uvedeným v odvolaní podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Vladimíra Stanka, je potrebné uviesť nasledovné:

Pokiaľ obžalovaný Ing. F. F. vo svojom odvolaní namieta porušenie zásady prezumpcie nevinoty, k tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že účelom zásady prezumpcie nevinoty je chrániť každého, kto bol obvinený z trestného činu, pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok EŠLP vo veci Nölkenbockhoff v. Nemecko z 25. augusta 1987, séria A, č. 123, ods. 33). Jej hlavným účelom je chrániť obvineného pred akýmkoľvek súdnym rozhodnutím alebo inými výrokmi príslušných úradných osôb („State officials“), ktoré sa rovnajú vysloveniu jeho viny bez toho, aby bola táto predtým preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok EŠLP vo veci Rushiti v. Rakúsko z 21. marca 2000, č. 28389/95, ods. 31). Z prezumpcie nevinoty tiež vyplýva, že žiadny štátny orgán nie je oprávnený vysloviť vinu či rozhodnúť o vine osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ešte predtým, ako ju vyslovil príslušný súd právoplatným odsudzujúcim rozsudkom (PL. ÚS 12/98) (porovnaj uznesenie ústavného súdu z 27. mája 2008, sp. zn. III. ÚS 163/2008). O vine obžalovaného môže rozhodnúť v zmysle čl. 50 ods. 1 ústavy len súd, ktorý rozhoduje na základe podanej obžaloby o skutku uvedenom v obžalobnom návrhu (§ 278 ods. 1 Tr. por.). Jednotlivé náležitosti obžaloby sú uvedené v § 235 Tr. por., v rámci ktorých je v písm. c) uvedený „obžalobný návrh, v ktorom musí byť označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, ak ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; ďalej sa uvedie právna kvalifikácia skutku s uvedením zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, aj príslušné ustanovenie Trestného zákona a všetky zákonné znaky vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že obžaloba musí okrem iného obsahovať aj opis skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný a jeho právnu kvalifikáciu. Na prepojenie tzv. skutkovej a právnej vety obžaloby sa používa slovné spojenie „čím spáchal“, avšak toto nemá predstavovať prejudikovanie viny obvineného (ako to uviedol obžalovaný Ing. F. F. v podanom odvolaní), ale má vyjadrovať presvedčenie prokurátora, že skutkovému stavu uvedenému v obžalobe zodpovedá určitá ním uvedená

právna kvalifikácia. Ide o formálne demonštrovanie presvedčenia prokurátora, že nadobudol odôvodnené presvedčenie, že postavenie obvineného pred súd je dôvodné. Pre úplnosť je len potrebné doplniť, že vina obžalovaného je v odsudzujúcom rozsudku vyjadrená slovným spojením „je vinný“ (v prípade viacerých obžalovaných z toho istého skutku „sú vinní“), za ktorým nasleduje opis skutku, zo spáchania ktorého ho súd uznáva za vinného, pričom v obžalobe táto formulácia (práve z dôvodu dodržania zásady prezumpcie neviny) absentuje. Naviac, samotným podaním obžaloby na konkrétny súd prokurátor deklaruje, že o vine či nevine nie je oprávnený rozhodnúť sám, ale že o nej musí rozhodnúť príslušný orgán súdnej moci. Možno teda konštatovať, že k porušeniu zásady prezumpcie neviny v danom prípade nedošlo a námietky obžalovaného v tomto smere možno považovať za bezpredmetné.

Rovnako tak neobstoja ani námietky obžalovaného Ing. F. F. týkajúce sa porušenia § 163 ods. 3 Tr. por. z dôvodu neuvedenia miesta, času a spôsobu spáchania predmetného skutku, pretože v skutkovej vete napadnutého rozsudku prvostupňového súdu je jednoznačne uvedené miesto spáchania skutku (v obci U. X., okres J.), čas spáchania skutku (minimálne dva dni pred voľbami, ale aj v deň volieb), ako aj spôsob spáchania skutku (po vzájomnej dohode s F. A. a V. A., ich prostredníctvom sľuboval a minimálne dva dni pred voľbami, ale aj v deň volieb odovzdal), i označenie osôb, ktorým mal byť úplatok odovzdaný (najmenej 6 osobám - D. A., P. A., F. U., M. A., D. A., P. K.) a tiež opis genericky určených vecí použitých ako úplatok (1/2 litrovú fľašu vodky, čokoládu, kávu). Z uvedeného je zrejmé, že k porušeniu tohto ustanovenia zo strany prvostupňového súdu nedošlo.

Vo vzťahu k obžalovaným namietanom nezachovaní totožnosti skutku je potrebné v prvom rade vo všeobecnej rovine uviesť, že Trestný zákon a ani Trestný poriadok výslovne neuvádzajú, čo sa rozumie pod pojmom skutok ani čo sa rozumie pod pojmom totožnosť skutku. Podľa judikatúry k zachovaniu totožnosti skutku postačuje totožnosť konania alebo totožnosť následku (porovnaj napr. R 52/1979, R 64/1973, R 9/1997). Totožnosti skutku sa nedotknú ani také zmeny, keď niektoré skutočnosti, ktoré tvoria konanie a následok popísaný v obžalobe odpadnú, prípadne pristúpia.

V uvedenej veci bol oproti obžalobe skutok súdom prvého stupňa upravený tak, že obžalovaný (spolu s F. A.) pred voľbami a aj počas volieb (vsunutá spojka „aj“) a minimálne 2 dni pred voľbami, ale aj v deň volieb odovzdal... (vsunuté spojenie „ale aj v deň volieb“). Takáto úprava skutku, ktorý bol predtým v obžalobe riadne všeobecne rámcovaný plne zodpovedá vykonanému dokazovaniu a išlo len o doplnenie detailov, ktoré boli zistené vykonaným dokazovaním a zásadne nemenia rozsah skutku. Zásada zachovania totožnosti skutku upravená v § 278 ods. 1 Tr. por. nevylučuje, aby určité detaily skutku boli na základe vykonaného dokazovania upravované, teda aby niektoré pribudli, či niektoré odpadli, pretože „totožnosť skutku je zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie alebo následok, resp. oboje budú aspoň čiastočne zhodné, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach najmä skutkových, odrážajúcich prípadné zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania v súdnom konaní“ (R 7/2012). „Obžalovacia zásada uvedená v § 278 ods. 1 Tr. por. neznamena, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom uvedeným vo výroku rozsudku musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu pribudnúť a niektoré naopak opadnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu...“ (R 64/73).

Totožnosť skutku tak v predmetnej veci, aj po úprave skutku prvostupňovým súdom, ostala podľa názoru odvolacieho súdu zachovaná.

Pokiaľ ide o rozpory vo výpovediach obžalovaného F. A. uskutočnených na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní, na ktoré poukázal obžalovaný Ing. F. F. v ďalšej časti svojho odvolania, v tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na str. 19 a 20 napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, na ktorých sa súd s výpoveďou obžalovaného F. A. veľmi podrobne vysporiadal a túto vyhodnotil v kontexte ostatných vykonaných dôkazov, resp. v súvislosti s ostatnými dôkazmi. Ich spoločná dohoda a stretnutia za účelom spáchania skutku boli preukázané výpoveďami ostatných svedkov (JUDr. D. F., JUDr. V. H., V. A., Q. A.).

Nad rámec uvedeného možno len doplniť, že odvolaciemu súdu nie je zrejmé, aké podstatné rozpory vo výpovediach obžalovaného F. A. mal na mysli obžalovaný Ing. F. F., pretože tieto rozpory v podanom odvolaní bližšie nešpecifikoval a rovnako tak ani nenavrhol ich odstránenie postupom podľa § 258 ods. 4 Tr. por. na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd vo výpovediach obžalovaného F. A. iadne podstatné rozpory nezistil a z tohto dôvodu sa nimi nemohol v odvolacom konaní ani zaoberať.

V súvislosti s namietaným prečítaním svedeckých výpovedí na hlavnom pojednávaní (výpovede svedka JUDr. D. F. a výpovedí svedkov z prípravného konania za účelom odstránenia rozporov v ich výpovediach na hlavnom pojednávaní) bez splnenia podmienok na ich použitie je potrebné uviesť, že v tomto prípade zrejme došlo zo strany obžalovaného (resp. jeho obhajcu) k nesprávnemu výkladu judikatúry EŠLP, pretože odvolaciemu súdu nie je známe žiadne rozhodnutie EŠLP, v ktorom by bol obsiahnutý právny názor uvádzaný obžalovaným Ing. F. F. v podanom dovolaní, podľa ktorého nie je možné prečítať zápisnicu o výsluchu svedka z prípravného konania a nemožno ju ani použiť na rozhodnutie v neprospech obžalovaného, ak táto výpoveď vyznieva v neprospech obvineného, pretože v opačnom prípade by došlo k porušeniu článku 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru (pričom ani obžalovaný neuviedol vo svojom odvolaní odkaz na žiadne konkrétne rozhodnutie EŠLP, ktoré by toto jeho tvrdenie malo preukazovať).

K uvedenému možno uviesť, že článok 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru obsahuje zásadu, podľa ktorej pred tým, ako možno obvineného odsúdiť, musia byť všetky dôkazy proti nemu vykonané v jeho prítomnosti, v súlade so zásadou kontradiktórnosti. Výnimky z tohto pravidla sú možné, avšak nesmú obmedzovať práva obvineného. Vo všeobecnosti vyžadujú, aby bola obvinenému daná primeraná a vhodná možnosť svedka, vypovedajúceho proti nemu, vypočuť a klásť mu otázky buď hneď pri prvom výsluchu svedka alebo v neskoršom štádiu konania (porovnaj napr. rozhodnutia EŠLP vo veci Hümmer proti Nemecku z 19. júla 2012, č. 26171/07, ods. 38; Luca proti Taliansku z 27. februára 2001, č. 33354/96, ods. 39; Solakov proti Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsku z 31. októbra 2001, č. 47023/99, ods. 57; Van Mechelen a ďalší z 23. apríla 1997, č. 21363/93, 21364/93, 21427/93, 22056/93, ods. 51).

V prejednávanej veci boli tieto požiadavky splnené, keďže svedok JUDr. D. F. bol vypočutý v prípravnom konaní dňa 26. februára 2016 za prítomnosti obhajcu obvineného Ing. F. F. JUDr. Pavla Kontru, ktorý mal právo klásť svedkovi otázky, pričom toto svoje právo pri uvedenom výsluchu aj využil. Zásada kontradiktórnosti tak bola vo vzťahu k tomuto svedkovi dodržaná. Rovnako tak boli splnené aj podmienky na prečítanie jeho výpovede z prípravného konania podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por., ako aj podľa judikatúry EŠLP, ktorá vyžaduje odôvodnenú neprítomnosť svedka na pojednávaní (porovnaj napr. Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, č. 26766/05 a č. 22228/06), čo smrť svedka nepochybne naplnia.

Trestný poriadok teda explicitne umožňuje prečítanie výpovede svedka, ktorý zomrel v ustanovení § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. Zostáva zopakovať, že výsluch uvedeného svedka bol v prípravnom konaní vykonaný kontradiktórne.

Podľa názorov vyplývajúcich z judikatúry EŠLP nie je možné použiť výpovede svedkov ktoré neboli vykonané kontradiktórne, tieto výpovede sa môžu použiť len na návrh obžalovaného a len v jeho prospech. To však nebol tento prípad.

Taktiež boli splnené aj podmienky uvedené v § 264 ods. 1 Tr. por. na prečítanie výpovedí svedkov z prípravného konania za účelom odstránenia rozporov v ich výpovediach, pretože svedkovia sa vo svojich výpovediach v podstatných bodoch odchyľili od svojich skorších výpovedí, pričom ich skoršie výpovede, uskutočnené v prípravnom konaní, boli vykonané po vznesení obvinenia a v súlade so zásadou kontradiktórnosti. Pokiaľ ide o samotné hodnotenie týchto výpovedí, týmto sa prvostupňový súd podrobne zaoberal na str. 16-19 napadnutého rozsudku, pričom v súlade s § 168 ods. 1 Tr. por. v napadnutom rozsudku taktiež podrobne uviedol, ako sa vysporiadal s rozpormi vo svedeckých výpovediach, ktorým častiam výpovedí svedkov uveril a naopak, ktoré časti vyhodnotil ako

nevierohodné a z tohto dôvodu na ne pri rozhodovaní neprihliadol.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať i na to, že súd vyhodnotil výpovede i ostatné dôkazy vo vzájomnej súvislosti, a ak pre zistené rozpory boli prečítané na návrh prokurátora výpovede niektorých svedkov z prípravného konania, takýto postup je plne aprobovaný Trestným poriadkom. Až následne súd prvého stupňa vyhodnotil, ktoré výpovede sú dôveryhodné. Obžalovaný nemá právo na vykonanie dokazovania v plnej miere tak, ako ho navrhuje. O rozsahu dokazovania rozhoduje súd.

Možno teda konštatovať, že námietky obžalovaného v tomto smere sú taktiež nedôvodné.

Vo vzťahu k obžalovaným namietanej zákonnosti fotografií predložených svedkom Q. A. je potrebné uviesť, že uvedené fotografie síce súd prvého stupňa vykonal ako listinný dôkaz, pri rozhodovaní o vine však neboli použité, súd ich v rozsudku ani nespomína. Záver o vine preto vôbec nebol opretý o tento dôkaz. Z tohto dôvodu nepovažoval ani odvolací súd za potrebné zaoberať sa otázkou ich použitia ako dôkazu.

Záverom, vo vzťahu k obžalovaným namietanej nezákonnosti celého ustanovenia § 336a Tr. zák., možno konštatovať, že v obžalovaným citovaných rozhodnutiach ústavného súdu sa uvádza, že za neprípustné formy volebnej agitácie nemožno považovať predvolebné sľuby a verejne deklarované prisľuby kandidátov s majetkovým obsahom.

Obžalovaný síce poukazuje na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 33/2014, avšak tento názor je vytrhnutý z kontextu a obžalovaný ním argumentuje účelovo. Ústavný súd totiž uviedol, že v danej veci nebolo tzv. „kupovanie hlasov“ preukázané. Rozhodne však kupovanie hlasov považuje za neprípustnú aktivitu.

Z ďalších rozhodnutí ústavného súdu a to konkrétne sp. zn.: PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 6/06 a PL. ÚS 64/2014 jasne vyplýva právny názor, že ústavný súd tzv. kupovanie hlasov rómskych voličov hodnotí ako najzávažnejšie porušenie ustanoveného zákazu volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. Takéto obmedzenie nesie so sebou také veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, že od ústavného súdu vyžaduje veľmi prísne posúdenie. Rovnaké posúdenie si zaslúži i rozdávanie vecí, ktoré neboli nosičmi žiadnej informácie o niektorom kandidátovi alebo o politickej strane, teda neboli to bežné „spomienkové predmety“ ktoré sa s logom strany alebo s inou informáciou o kandidátovi obvykle rozdávali v rámci predvolebnej kampane. Poskytnutie „protihodnoty“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho hlasovacieho práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech.

V danej veci jednoznačne nešlo o predvolebné sľuby či verejné prisľuby kandidáta, ani o sľub s majetkovým obsahom, ale o priamu formu korupcie, teda o snahu prostredníctvom vopred ponúkanej a odovzdanej materiálnej výhody u individuálneho voliča spôsobiť, že nebude hlasovať podľa svojho slobodného rozhodnutia, ale že jeho hlasovanie bude priamo závislé a ovplyvnené poskytnutou materiálnou výhodou.

Zároveň je potrebné podotknúť, že skutočnosti na základe ktorých môže ústavný súd rozhodnúť o neústavnosti volieb (ústavný prieskum) sa svojou intenzitou môžu odlišovať od skutočností, za ktorých môže všeobecný súd urobiť záver o vine konkrétnej osoby za trestný čin.

Volebnej korupcie sa však podľa § 336a ods. 1 Tr. zák. dopustí ten, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok tomu, kto má právo voliť, zúčastniť sa na referende alebo na ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, aby a) volil alebo hlasoval určitým spôsobom, b) nevolil alebo nehlasoval určitým spôsobom, c) nevolil alebo nehlasoval vôbec, alebo d) sa nezúčastnil volieb, referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta

Slovenskej republiky, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe. V prejednávanej veci bol obžalovaný uznaný vinným za to, že prostredníctvom F. A. a V. A. nielen sľuboval, ale následne aj odovzdal najmenej šiestim osobám úplatok, ktorý tvorila pollitrová fľaša alkoholu, čokolády a káva, za to, že mu tieto osoby odovzdajú svoj hlas vo voľbách. Jeho konanie tak jednoznačne naplnilo všetky znaky skutkovej podstaty predmetného trestného činu a z tohto dôvodu možno uzavrieť, že ani tieto jeho odvolacie námietky nie sú dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že v obsahu a účele ustanovenia § 336a Tr. zák. je dostatočne identifikovaný účel ochrany, teda verejný záujem na čistote politického života v súvislosti s volebným procesom.

Pokiaľ ide o výrok o treste, voči ktorému obžalovaní neuplatnili žiadne konkrétne výhrady, odvolací súd uvádza, že tento je náležitý, v súlade so zákonnými kritériami uvedenými v § 34 Tr. zák. individualizovaný, pričom v podrobnostiach odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku, ktoré si aj v tejto časti plne osvojil.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti odvolacích námietok oboch obžalovaných a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.